

RITGERÐ

Fiskivinna og lønarviðurskipti

Tað var ikki nokur hugvekjandi mynd í fiskimannafelagsformaðurin gav okkum á nýársleið.

Myrkt var árið 1969 og myrkari málaði hann 1970 og framtíðina, tó undir tí politiska merktu V 4 sendingini næstseinasta leygdag, vórðu ymskir spurningar settir fram um fiskimannaviðurskipti, og um nýggjar fiskihættir, einki veruligt svar fekkst, bert uttanumós.

Tá ið viðurskiptini eru so ring sum tey verða søgd, má ikki drálast, men sakir má gripast frá botni av og allar goðar kreffir uttan mun til politiskan lit mega samarbeiða, so at vit aftur fáa tókur á okkum sjálvum, her hugsji eg um tað vinnu sum hevur verið og væl framvegis skal verða grundarstuðul undir samfelag okkara, fyri ikki bara at bota um, men veruliga gera nakað fyri fiskivinnuna og teir menn sum havað sækja og røkja.

Mær kemur í huga »Saman at standa var ei okkum givið, tí er so lítið burtur úr her blivið. Er tað veruliga so galið hjá

okkum, at privat áhugamál og illgitan forða fyri samarbeiði imillum arbeiðarar og fiskimenn, sum einans kann verða til framburð fyri tann minst lønta — nevnliga arbeiðarar og fiskimennin.

Tann löggáva sum í krepputiðini varð skapað við stuðuli til skipabyggingina, varð góð, men hon hevur ikki fingið alt tað við sum er neyðugt, tann parturin sum kanska ger tað at vinnan er órentabil, og nívur fiskipartin mest og harvið úrtøku fiskimansins, nevnliga innkeyp og sola av tí útgærd sum skipini skulu brúka, vantar.

Tað er øllum sum fylgja við greitt, at tað er ein stóru partur av túrinum sum fer fyri útgerðina, alt skal keypast frá keypmanninum, so her verður fyrst roknaður heilsølu- og seinri reidaravinningur, har reidarar er sum keypur, harnæst er lítið og onki kontroll við tí sum leverað verður umborð.

Her ein táttur sum eigur at verða kannaður til botns av Føroya Løgtingi, sum á hvørjum ári viðtekur stuðlar av ymskum slag til fiskivinnuna.

Tað má í hesi tingsetu fremjast viðtøkur har øll útgærd til fiskivinnuna verður samlað undir eina landsinnflytan, so at fiskivinnan á henda hátt fær ein munandi letta, og á henda hátt fær fiskimaðurin munandi betur úrtøku. Ikki so at meina, at hetta er loysningurin, men er hetta avgjort eitt mál sum tingmenn megi sláast fyri, harafturat má øll inn- og útflytan av øllum landsins vörum, størum og smáum, nationaliserast.

Arbeiðarar og fiskimenn: takið hendur saman í felagsarbeiði til gagns og framburð fyri tykkum og harvið land og fólk.

»S«.

Várlongsul

Dagur leingist, sólín hækkar,
ung, og gomul gleða seg,
vári aftur er á veg,
fyri hvønn dag ið gongur,
tekur spæla hjartastreingir.
Tá so kenda roddin ljóðar,
lyftast ímóti sky.

Joen Jacob í Gerði,
Soldarjorður.

REIÐARAVIRKI
HEILSOLA
Kolonial & útgærd

HERMETIKK
TIMBURHANDIL
KLEDNABÓÐ
SLEIPSTÓÐ
SHELL-AVGREIÐSLA

DEILDIR:

SKÁLA SKIPASMIÐJA &
HANDILSVIRKI, SKÁLA
Skipasmiðja . Turkivirki . Handil

HANDELSHUSET
PESCADERO A-S
Strandgade 27A . København K
Tlf ASTA 1830 . Telex 5290

Pf. J. F. KJØLBRO

Klakksvík . Føroyar
Telefon 5489 . Telex 20
Telegramadr.: Kjølbros Klakksvík

KLAKKSVÍK
TIMBURHANDIL

Pf. J. F. KJØLBRO

Telefon: 5148 - 5265
Telgr.: Kjølbros, Klakksvík
Telex 20

200 ár síðani

Í árinum 1770, nevnlige hin 22. august lýsti James Cook eysturstrond Australíu, at vera enskt oki, undir navinum New South Wales.

Navnið Australia fekk henda stóra oyggin ikki fyrr enn nógv seinni, menn kendu hana áður; men bert leysliga, hon gekk undir navninum New Holland, og munnu hálendingar hava verið fyrstir europamenn um hesar leiðir.

Tey fyrstu árin hendi púrt einki, men aftaná 1781, tá ið onglendingar taptu í frælsisbardaga amerikunna, fóru menn í Onglandi at hugsa um at flyta brotsmenn, gleðisgentur, og sum nú á døgum, í ávisum londum, politiskar óálitandi persónar, til Australíu.

Hetta var einasta loysnin, tí Amerika var av góðum grundum, sum samfelagskostur av hondum gloppin. Hinvegin kom New Zealand uppá tal; men hildið varð, óivað rett eisini, at maoriar vóru so mikið villir, at fangarnir vildu verið dripnir, og síðanj etnir til dogurda.

Umsiðir 13. mei 1787, fór fyrsta sendingin avstað, skipini vóru 11 í tali við HMS Sirius, 612 tons á odda. Fangarnir vóru 800 tilsamans, ein tridringur kvinnur. Ferðin gekk sera væl, bert 23 fangar doyðu, ið tá á døgum, má sigast at vera óvanligt.

Landgongd varð gjord har sum nú storbýurin Sidney liggur. Skipsoffiserarnir, allir uppskrýddir, við Phillip kommand

døri á odda, vóru sjálvandi fyrstir á land. Komnir nakað niðan frá, móta teir nokrum av frumbugvum landsins, sum við hábrögðum og óðrum lötum, spyrja fremmandamenninir, um teir eru menn ella kvinnur, tá ið teir hoyra at hetta eru menn, skera teir í at flenna.

Aftaná at djórini, teir høvdu í viðføri, nevnliga 1 hestur, 3 ryssur, 2 tarvar, 5 kýr, 29 seyðir, 19 geitir, 73 svin, 5 kaninir, 18 kalkunir, 35 dunnur, 129 gæs, og 300 hosn, vórðu uppskipaði vórðu fangarnir settir á land.

Menn ið seinni hava greitt frá hesari ferðini, siga at nú endaði alt í einum ruðuleika. Hesir fangar, ið heima í Onglandi ikki hava verið serliga erkvísir, privatliv hins einstaka víðvíkjandi, missa nú tamarhald á ser sjálvum. Bæði teir og vaktarmenninir, spæla geylandi eftir strondini, jakstrandir kvinnurnar, sum í sinum lagi samtykkja samsvarandi.

Rokið stóð við í fleiri dagar. Philip, kommandørur, ið fyrsta sunnudagin eftir landnámið, helt gudstenastu undir einum stórum træi, formanaði fólk um at vera síðilig, somuleiðis heitti hann á tey, um at giftast, og seta familjur á stovn. Væl má sigast at hava borið til, tí ið dag búgva goðar 10 mlj. av fólki í Australíu. Talið av djóraeftirkomarum kenni eg tíværri ikki; men eitt er vist, kaninurnar eru nógvær.

J. D.

ÚTVARPIÐ

Leygardagin 31. januar

- 13.00 Feðgar á ferð.
- 13.21 Tónleikur.
- 13.30 Telesamband við útheim-in um satelit.
Samroða við Sólbjørn Jacobsen/Jógvan Arge.
- 13.43 Nýggja sjúkrakassalógin.
Samroða við Harry S. Johansen/Jógvan Arge.
- 14.53 Tónleikur.
- 14.15 Tað kann henda aftur.
Fyrsta roð í sendingini um søgu nationalsosialismurnar, eftir Yngvar Ustvedt.
- 14.45 Fiskivinnutátturin. /Finnbogi Isaksen.
- 15.15 Ferð og ferðsla. /N. J. Arge.
- 18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.
18.42 Harmonikuløg.
- 19.00 V 4.
- 20.30 Nocturne.
- 21.00 »Adolf Hitler — limur nr. 7«.
Annar partur í røðini um nazismuna eftir Yngvar Ustvedt.
- 21.30 Glymur dansur í høll.
- 22.05 Hitt heilaga evangelium skivar...
- 22.15 Tíðindi.
- 22.20 Dansiløg.

Sunnudagin 1. februar

- 14.00 Veðurtíðindi og tíðindi.
- 14.10 Tónleikasending.
- 14.30 Kvøðuljómar.
- 17.00 Evangeliskur fundur úr Ebenezer.
- 18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.

Mánadagin 2. februar

- 18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.

- 18.42 Úr ymsum heraðshornum
- 19.00 Lott lög.
- 19.30 Grammofonkonsert:
Klaverkonsert nr. 3 í G-dur av Prokofiev.
Moura Lympany spælir klaver saman við Philharmonia orkestrinum, stjórnað av Walter Suskind.
- 20.15 Ferð og ferðsla. /N. J. Arge.

Týsdagin 3. februar

- 18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.
- 18.42 Barnasending.
- 19.10 Sálmar og sangir.
- 20.00 Talvskapping: Gøta — Sandavág.

Mikudagin 4. februar

- 18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.
- 18.42 Sjónarringurin.
Úttanríkispolitisk sending. /F. Isaksen.
- 19.10 Hornmusikkur.

Hósdagin 5. februar

- 18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.
- 18.42 Tom Sawyer. I. partur.
Framhaldssøga av Mark Twain. Ólavur Michelsen umsetti.
- 19.10 Orðabókin. J. H. W. Poulsen.
- 19.20 Tónleikur fyri hálvvaksm

Fríggjadagin 6. februar

- 18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.
- 18.42 Kvøðuljómar. Chr. Mathiesen professari heldur talvskapping. I. partur.
- 19.10 Hornmusikkur.

Útbjóðing

Vegna Telefonverk Føroya Løgtings verða fylgjandi arbeiði við byggjan av nýggjari telefonstöð í Klakksvík boðin út alment í høvuðsentreprisu:

Uppfylling og planering, pilotering, betongarbeiðið, kloakkarbeiðið, timburarbeiðið, snikkaraarbeiðið, múr ararbeiðið, gólváleggingararbeiðið og málaararbeiðið. Skrivlig bílegging av útbjóðingartilfarinum, má verða okkum í hendi í seinasta lagi hósdagin 5. februar 1970, og verður tilfarið tá sent teim bjóðandi móti kr. 150 kr. í postkravi.

Licitatiónin verður á teknistovuni við Tinghúsvegin mánadagin 23. februar 1970 kl. 17.

J. P. GREGORIUSSEN, arkitekt M.A.A.
við Tinghúsvegin, Tórshavn.

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

Lýsið í Sosialinum